

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autor práce: Marek Bohovič

Název práce: Vzdělání esportu: Nová generace sázkařů

Vedoucí práce: Mgr. Maksym Kolomojets

Oponent: Ivan Petrušek, Ph.D.

Navržené hodnocení: E

.....

Vazba práce na okruhy SZZ (informace je uvedena v Příloze bakalářské práce)

SZZ, Sociologie

Tematický okruh: Pojmy

Klíčové slovo: Životní styl

Tematický okruh: Instituce

Klíčové slovo: Sociální normy

Tematický okruh: Identity

Klíčové slovo: Virtuální

SZZ, Metodologie

Okruh 1: Teoretická východiska výzkumu

Téma: Vztah teorie a empirie

Okruh 2: Příprava a organizace výzkumu

Téma: Strategie analýzy dat (výběr metod, příprava proměnných)

Okruh 3: Vytváření a sběr dat

Téma: Populace, výběrové techniky, velikost výběru. Reprezentativita.

Okruh 4: Analýza dat

Téma: Příprava dat pro analýzu

Okruh 5: Reflexivita, etika a prezentace výzkumu

Téma: Etické aspekty kvantitativního výzkumu (ohrožené skupiny, citlivá témata, dotazování dětí apod.)

SZZ ze specializace (v případě práce obhajované ve SP Sociologie - sociální politika nevyplňujte)

Specializace Studia současných společností:

Téma: Digitální sociologie

Navazuje na předmět/y: Digitalised Societies: A Socio-Technical Analysis, Sociology of Sport

.....

Posudek

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry?

Ano, výzkumné otázky jsou relativně jasně formulované (sekce 2.1.1.). Jelikož celé dotazníkové šetření (zejména způsob výběru) a realizované analýzy mají slabou úroveň, tak závěry práce neposkytují spolehlivé odpovědi na kladené výzkumné otázky.

2. Je práce vhodně strukturována? Navazují jednotlivé části textu plynule na sebe, je text věcný a logicky konzistentní?

Ano, práce je strukturována vhodným způsobem. Bohužel, metodologická sekce věcně nenavazuje na teoretickou část práce. Výsledky sice věcně navazují na metodologickou sekci, ale celkový design a realizace analýz snižuje celkovou kvalitu práce.

3. Je z práce patrná vazba tématu na zvolené okruhy SZZ ze sociologie, specializace a metodologie? Jsou pasáže týkající se zvolených okruhů harmonicky včleněné do celku bakalářské práce?

Vazba práce na zvolené okruhy SZZ je patrná pouze v omezené míře, protože tyto okruhy nejsou v textu dostatečně rozpracovány. Velmi negativně hodnotím také včlenění těchto okruhů do bakalářské práce, které není harmonické. Tyto pasáže jsou umístěny v samém závěru teoretické části práce a mají rozsah pouze 3,5 strany (příčemž například sekce 1.5.2.5 *Etické aspekty kvantitativního výzkumu* obsahuje pouze dva seznamy bodů doslovně citované z dvou publikací; i další sekce při svém omezeném rozsahu 3,5 strany obsahují delší citace, bez jakékoli diskuse nebo reflexe těchto citací). Autor v textu práce neproказuje znalost diskutovaných konceptů. Některé sekce jsou založené pouze na 1 nebo 2 zdrojích. Tato sekce také obsahuje nevhodně formulované hodnotící soudy autora (např. „*Tato skutečnost přináší mnoho pozitiv, ale i negativ, neboť v anonymitě se ukáže opravdový charakter každého člověka.*“ [strana 22 dokumentu] nebo „*Empirie a teorie jsou jako Jin a Jang, v neustálé symbióze, bez možnosti rozdělení.*“ [strana 23 dokumentu]). Vazbu práce na okruhy SZZ a jejich rozpracování tedy celkově hodnotím jako nedostatečné.

4. Dokládají pasáže práce, ve kterých je rozvíjena vazba práce na státnicové okruhy, dostatečně hlubokou znalost studovaného tématu, problému či jevu na jeho teoretické nebo metodologické rovině? Je znalost zvoleného státnicového okruhu vhodně reflektována v analýze a při formulování závěru práce?

Ne, nedokládají. Tento aspekt považuji za velkou slabinu předložené práce. Znalost zvolených státnicových okruhů je v analýze reflektována minimálně nebo vůbec, a to samé platí i o závěru práce. Autor s okruhy při analýze (kromě konceptů z pasáže 1.5.2.3 *Populace, výběrové techniky, velikost výběru. Reprezentativita.*) a diskusi závěrů téměř vůbec nepracuje. Text celé sekce navozuje dojem, že autor tyto sekce do textu včlenil uměle, aby se pokusil splnit formální požadavek mít požadované pasáže v bakalářské práci.

5. Opírá se autor o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autor cituje značný počet pramenů. Velká část citované literatury je ale irelevantní z hlediska cílů práce a analyzovaných výzkumných otázek. Textu chybí jednotný teoretický rámec. Autor analyzuje jak jednání (H1, H2 a H3), tak postoje (H4). Bakalářská práce neobsahuje sociologické teorie (ani psychologické), které nabízí vysvětlení těchto fenoménů.

Ano, autor využívá i cizojazyčné texty.

6. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Student realizoval vlastní dotazníkové šetření metodou CAWI. Cílovou populaci definuje následovně: „*Rozhodl jsem se, že cílovou skupinou budou čeští plnoletí členové komunit/y pro hráče videoher na sociálních sítích Facebook, Instagram a Discord a Twitch.*“ [strana 29 dokumentu] Z textu není jednoznačně jasné, co znamená být členem „*komunit/y pro hráče videoher na sociálních sítích*“. Výběrový soubor představuje výběr na základě dobrovolnosti (neboli samovýběr). Oceňuji, že autor si uvědomuje limitace tohoto způsobu výběru. Zároveň ale v bakalářské práci provádí statistické testování hypotéz. Realizace statistických testů nedává v případě nenáhodného výběru smysl! Student přitom svoje čtyři věcné hypotézy interpretuje v návaznosti na dosaženou statistickou významnost: „*k hypotézám se budu podle zjištění přiklánět, nebo se od nich odklánět. Pro přiklánění k hypotézám a odklánění od hypotéz používám hladinu významnosti testu 0.05, tedy 5%.*“ [strana 37 dokumentu] Výsledky práce tedy mají pochybnou externí validitu.

Dále je pochybná také kvalita měření některých konceptů v dotazníku (což snižuje interní validitu realizovaného výzkumu). Například hypotéza číslo 2 zní: „*H2: Když je člen komunit/y zaměstnaný, je pravděpodobnější, že je sázkař, než když je nezaměstnaný.*“ [strana 26] V práci ale není nikde specifikováno, jak autor definuje status nezaměstnaného (měření konceptu pravděpodobně vychází z otázky číslo 4 dotazníku). Při popisu výběrového souboru autor uvádí: „*4 (3,3 %) lidí jsou nezaměstnaní...*“ [strana 31 dokumentu] I pokud by autor měl pravděpodobnostní výběr respondentů, tak by nemohl tuto hypotézu spolehlivě testovat, pokud by měl v jedné skupině 4 případy! Následně při vyhodnocování druhé hypotézy (H2) je v grafu číslo 23 15 nezaměstnaných. Jak je to možné?

Zjednodušeně řečeno, multinomiální regrese je metoda používaná pro předpověď hodnot závisle proměnné, která má více než dvě kategorie bez inherentního pořadí, zatímco ordinální regrese se používá pro závisle proměnnou s kategoriemi, které mají přirozené pořadí. Autor tyto metody v textu práce zaměňuje. Závisle proměnná v regresním modelu přitom vypadá být v autorově operacionalizaci binární („*sázel někdy: ano/ne*“), a tudíž měla být použita *binární logistická regrese*. Příloha č. 7 jednoznačně demonstruje, že autor práce odhaduje v regresním modelu téměř 30 regresních koeficientů (přičemž celkem jeho dotazník vyplnilo 120 respondentů a do samotného modelu vstupuje ještě menší počet případů). Toto považuji za tristní.

7. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor opírá závěry, k nimž dospěl?

Kvalita argumentace má v práci velmi slabou úroveň. Testované hypotézy nejsou ukotveny v sociologické teorii (vlastně nejsou ukotveny v žádné teorii). Hypotézy jsou primárně založené na několika málo zahraničních výzkumech nebo vychází z osobní zkušenosti autora. Analýza dat a interpretace výsledků analýz je nedostatečná.

8. Jsou v práci autorova tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Jsou v práci jasně vyznačeny s uvedením původu části textu, které byly strojově vytvořeny nebo vznikly ze strojově vytvořených podkladů?

Ano, ve většině textu bakalářské práce jsou autorova tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých.

Autor se v textu práce k problematice strojově vytvořeného textu nevyjadřuje. Předpokládám tedy, že autor tyto nástroje nevyužíval.

9. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát je v pořádku.

Jelikož nejsem rodilý mluvčí, nedokážu posoudit gramatiku textu. Celkový styl psaní autora neodpovídá akademickému textu (viz některé citace z práce, které jsou v tomto posudku uvedeny).

10. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

V tomto bodu se zaměřím pouze na nedostatky:

- V bakalářské práci chybí číslování stran (což ztěžuje orientaci v práci v návaznosti na Obsah práce).
- Analytická část bakalářské práce obsahuje až 29 grafů. Výpovědní hodnota některých grafů je nulová (např. grafy č. 2 a 4 jsou koláčové grafy, které zobrazují relativní četnosti binárních proměnných – v návaznosti na textový popis informace obsažené v těchto grafech tak tyto koláčové grafy vlastnímu obsahu práce ničím nepřispívají). Grafy číslo 17 a 28 jsou totožné (*Graf č. 17 - Vliv věku na postoj k esportu* a *Graf č.28 - Vliv věku na postoj k esportu*). Stejně tak dvojice grafů č. 19 a 29 je totožná (*Graf č. 19 - Vliv frekvence hraní videoher denně na postoj k esportu* a *Graf č. 29 – Vliv frekvence hraní videoher na postoj k esportu*). Popisek ke grafu č. 29. uvádí „1= nejpozitivnější; 4=nejnegativnější“ – hodnoty zobrazené v tomto krabicovém grafu ale hodnotu 4 překračují.
- Interpretace mnohých analýz a výsledků jsou neadekvátní (jejich detailní kritika by vyšla na mnoho stran).

11. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jak lze vylepšit teoretický rámec práce, aby byly hypotézy ukotveny v sociologických teoriích, a tím se zvýšila kvalita argumentace?

Čím může sociologie jako disciplína přispět k vysvětlení důvodů, proč lidé začnou sázet na esporty?

Jakým způsobem by bylo možné zohlednit limitace výběrového souboru (tzn. použití nenáhodného výběru) při analýzách a formulování závěrů práce?

Jak zpětně reflektujete svoji roli hráče videoher a účastníka esportových turnajů při formulaci výzkumných otázek a hypotéz?

Celkové hodnocení práce:

Bakalářská práce Marka Bohoviče neobsahuje sociologickou teorii, o níž by se mohl realizovaný výzkum a analýza získaných dat opírat. Místo toho teoretická sekce práce obsahuje z hlediska výzkumných otázek a testovaných hypotéz zcela irelevantní pasáže o kategoriích esportu a kurzovém sázení (sekce 1.2. až 1.4.3.). Kvalita analyzovaných dat je nízká. Autor v práci neprokázal schopnost realizovat dostatečně robustní analýzu kvantitativních dat. Navzdory celkově nízké úrovni práce se domnívám, že práce splňuje minimální požadavky kladené na tento typ závěrečné práce.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jí známkou E.

Datum: 12. 6. 2024

Podpis: